

Methotrexaat

Voorgeschreven door de reumatoloog

Naar het ziekenhuis? Lees eerst de informatie op www.asz.nl/brmo.

informatie

Inleiding

De reumatoloog heeft met u besproken dat u het medicijn methotrexaat gaat gebruiken. Dit medicijn wordt afgekort tot MTX. In deze folder leest u meer over de behandeling met MTX.

U heeft nog een afspraak bij de reumaverpleegkundige. Het is belangrijk dat u deze folder voor de afspraak heeft gelezen. Als u nog vragen heeft kunt u deze met de reumaverpleegkundige bespreken.

Beleving

We proberen zo goed mogelijk aan te geven wat u kunt verwachten aan ongemak of pijn als u een behandeling krijgt. Toch beleeft ieder mens dat anders en op zijn eigen manier. Vertel het ons als u ergens tegenop ziet of ongerust bent, dan kunnen we daar nog extra rekening mee houden.

Werking van MTX

MTX is een medicijn dat de celdeling remt (cytostaticum). Hiermee wordt ook de celdeling van ontstekingscellen geremd. Methotrexaat wordt gegeven aan patiënten met reumatische ziekten zoals reumatoïde artritis, artritis psoriatica en andere auto-immuun aandoeningen.

MTX heeft een ontstekingsremmend effect. MTX kan ervoor zorgen dat de pijn en zwelling in uw gewrichten afneemt en uw gewrichten op de lange termijn minder schade oplopen.

De werking van MTX begint u pas te merken nadat u het medicijn gedurende zes tot acht weken heeft gebruikt.

Daarom wordt MTX in het begin van de behandeling vaak gecombineerd met andere medicijnen zoals prednison. Zo kunnen uw klachten al meteen afnemen. Als blijkt dat u goed op MTX reageert, kunt u het vele jaren gebruiken.

De dosering van MTX hangt af van de mate van de ontstekingen die u heeft. Zo nodig wijzigt de dosering tijdens uw behandeling.

Het gebruik van MTX

Uw reumatoloog schrijft u de MTX voor als tablet of injectie.

Tabletten

- MTX is verkrijgbaar in tabletten van 2,5 mg. De reumatoloog heeft met u afgesproken hoeveel mg MTX u per week moet innemen. Als u bijvoorbeeld 20 mg MTX moet innemen dan neemt u 8 tabletten van 2,5 mg.
- U neemt de tabletten *één keer per week* in volgens voorschrift van de reumatoloog. Bij voorkeur elke week op dezelfde dag.
- U mag de tabletten met voedsel nemen of water.
- U mag de tabletten niet fijnmaken of erop kauwen.
- De reumatoloog schrijft u ook foliumzuur voor. Dit vermindert de kans op bijwerkingen van MTX.
- Stop niet zomaar met het innemen van MTX. Overleg met uw arts als u hiermee wilt stoppen.

Injecties

- De apotheek levert kant-en-klare injectiespuiten. Uw reumatoloog bepaalt de dosering (en dus de hoeveelheid vloeistof die u moet injecteren).
- De reumaverpleegkundige leert u hoe bij uzelf moet injecteren.
- U moet MTX *één keer per week* injecteren. In principe elke week op dezelfde dag.

- Als u zich afvraagt of u de juiste injectietechniek toepast, neem dan contact op met uw arts of de reumaverpleegkundige.

Bijwerkingen

Het gebruik van MTX kan een aantal bijwerkingen geven:

- Maagdarmklachten zoals misselijkheid, braken of diarree.
- Ontsteking van het mondslijmvlies (zogeheten aften).
- Bloedarmoede, onverwachte bloedingen of blauwe plekken.
- Griepgevoel of gevoel van niet-lekker zijn.
- Huidafwijkingen.
- Hoesten of kortademigheid.
- Koorts.
- Stoornissen in de werking van de lever.

Controle

Tijdens de behandeling met methotrexaat nemen we regelmatig bloed bij u af. Hierbij controleren we uw rode bloedcellen, witte bloedlichaampjes, bloedplaatjes en lever- en nierfunctie. Als de uitslagen niet in orde zijn, krijgt u daarover bericht. Als u niets hoort, is uw bloed in orde en kunt u doorgaan met MTX.

Wat kunt u doen?

- Heeft u koorts of blauwe plekken op uw lichaam? Of heeft u andere lichamelijke veranderingen tijdens uw behandeling? En vraagt u zich af of ze met het gebruik van MTX samenhangen? Neem dan contact op met uw huisarts of reumatoloog.

- Houdt u zich goed aan uw afspraken voor bloedcontrole. Alleen door regelmatig uw bloed te onderzoeken, kunnen we vroegtijdig tekenen van lever- of beenmergbeschadiging opsporen.
- Wees voorzichtig met alcoholgebruik. In combinatie met het gebruik van MTX is de kans groter dat u stoornissen in de werking van uw lever krijgt. Overleg het gebruik van alcohol met uw reumatoloog.

Vruchtbaarheid, zwangerschap en borstvoeding

- MTX heeft waarschijnlijk geen invloed op de vruchtbaarheid.
- MTX mag niet gebruikt worden tijdens zwangerschap.
- Vrouwen moeten minimaal drie maanden voor een eventuele zwangerschap stoppen met het gebruik van MTX.
- Mannen moeten minimaal drie maanden voor een eventuele zwangerschap van hun partner stoppen met MTX.
- Tijdens de behandeling met MTX mag u geen borstvoeding geven.
- Overweegt u een zwangerschap of wilt u borstvoeding geven, overleg dan eerst met uw reumatoloog.

Vaccinaties

De jaarlijkse griepvaccinatie (griep prik) wordt aanbevolen. Bespreek dit met uw huisarts.

We adviseren om overige vaccinaties eerst met uw huisarts of reumatoloog te overleggen.

Operaties en andere ingrepen

Laat het uw reumatoloog weten als u geopereerd moet worden. Meestal kunt u doorgaan met de MTX. Als u diabetes heeft of geopereerd moet worden vanwege een infectie, krijgt u soms preventief antibiotica.

Krijgt u een tandheelkundige behandeling, waarbij u kunt gaan bloeden? Overleg dan vooraf met uw tandarts of het nodig is dat u preventief een antibioticakuur krijgt.

Gebruik van MTX samen met andere medicijnen

- Vertel uw huisarts over uw behandeling met MTX.
- Het gelijktijdig gebruik van verschillende medicijnen is niet altijd veilig. Vertel uw huisarts, uw tandarts en uw specialist daarom altijd welke medicijnen u gebruikt. Denk hierbij ook aan uw eventuele gebruik van zelfzorgmedicatie. U mag MTX niet tegelijk gebruiken met cotrimoxazol (Bactrimel®), probenicide, en sulfonamiden.
- Vertel bij uw apotheek ook altijd dat u MTX gebruikt.
- In tegenstelling tot de informatie die in de bijsluiter staat vermeld of die u van uw apotheek krijgt, kunt u MTX **wel** samen met de aan u voorgeschreven NSAID's (ontstekingsremmende pijnstillers zoals ibuprofen, diclofenac en naproxen) gebruiken. Omdat u een lage dosis MTX gebruikt, is deze combinatie verantwoord. Neem bij twijfel contact op met uw reumatoloog.

Meer informatie

Meer informatie over reumatische aandoeningen en medicijnen vindt u op de website van ReumaNederland, www.reumanederland.nl

Tot slot

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Bel dan gerust op werkdagen tussen 08.00 -16.30 uur naar de polikliniek Reumatologie, tel. (078) 654 12 35. We beantwoorden uw vragen graag.

Geef hier uw mening over deze folder: www.asz.nl/foldertest/

Albert Schweitzer ziekenhuis
mei 2019
pavo 0906